

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/405/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

67/2012. (II. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. július 15-én előterjesztett **panaszát** a 2012. február 15-én megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag különvéleményével – született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a B.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. július 11-éről 12-ére virradóra magánlakásban, illetve azt követően a rendőrség épületében foganatosított rendőri intézkedések (igazoltatás, előállítás és annak körülményei), kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazások, valamint a rendőri hangnem miatt 2011. július 15-én postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2011. augusztus 10. napján kiegészített.

I.

1) A panaszos a sérelmezett rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy volt élettársa a B.-i Rendőrkapitányságon dolgozik biztonsági őrként. A panaszos összevitakozott a férjével, és – mint utóbb kiderült – a férfi vagy annak anyja felhívta a panaszos anyját, hogy a férfi a panaszos miatt lesz öngyilkos. A panaszos ezért megkérte a férfit, hogy az anyja ne hívogassa telefonon az ő anyját, őt pedig hagyja aludni. A panaszos egyébként is megviselt volt, mert

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

apja 10 nappal korábban meghalt, akinek temetését egyedül kellett intéznie, illetve a szeme is begyulladt, továbbá reggelente fél ötkor kel, mert távolsági busszal jár dolgozni.

2) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint a panaszolt rendőri intézkedés 2011. július 11-én éjjel történt. 22 óra körül a panaszos házában sötét szuterén helyiségében tartózkodott, amikor volt élettársa kívülről kinyitotta annak ajtaját, és egy rendőrt („egy sárga mellényes ismeretlen férfit”) engedett be a helyiségbe, aki felszólította a panaszost személyazonosságának igazolására. (Az élettárs később azt mondta a panaszosnak, hogy őt egy másik rendőr igazoltatta a szuterén udvar felőli részén.) A panaszos megkérdezte a rendőrt, hogy kicsoda és mit akar tőle. A rendőr igazolásra szólította fel a panaszost, a panaszos is kérte, hogy a rendőr azonosítsa magát. A rendőr ennek nem tett eleget, hanem odalépett a panaszoshoz, megragadta az arcánál, miközben azt kiabálta, hogy a panaszos ellenszegül a rendőri intézkedésnek. A panaszos szerint még szomszédai is hallották a kiabálást. A panaszos azt mondta a rendőrnek, hogy nem tanúsít ellenszegülést, és odaadja személyi igazolványát, csak nem érti, hogy mit akar ott a rendőr, aki erre közölte, hogy előállítják.

A panaszos próbálta elővenni táskájából az igazolványát, de azt a rendőrök nem hagyták. Ekkor már két rendőr fogta meg a panaszost, és beültették a szolgálati gépkocsiba. A panaszos lenge ruházatban volt, mert felöltözni sem tudott, és hátra helyzetben megbilincselve szállították be a B.-i Rendőrkapitányságra.

A gépkocsiban a panaszos kérte, hogy ne vigyék be a rendőrségre, a táskájában van a személyi igazolványa. Ekkor a járművet vezető (házban intézkedő) rendőr szólt a panaszos mellett ülő rendőrnek, hogy bilincselje meg a panaszost, mert „nyugtalan a kishölgy”. A panaszos megkérdezte, hogy hova viszik, amire azt válaszolták, hogy B. városba. A panaszos megkérdezte, hogy miért nem P. városba, vagy Budapestre mennek, hogy ne a volt élettársa munkahelyére vigyék. A rendőrök azt mondták, hogy nem lehet. A bilincs alkalmazása miatt még a panasz benyújtása után is fáj a panaszos keze, azonban arról látélet nem készült.

A B.-i Rendőrkapitányságra érve a panaszos kérte, hogy használhassa a mosdót. A rendőrök engedélyezték neki, de közben megalázóan beszéltek vele: részletesen el kellett magyaráznia, hogy minek kell egy nőnek papírzsebkendő, ha nincs WC papír.

A panaszos táskáját – megítélése szerint jogszerűen – átvizsgálták. Közben megkérdezték tőle, hogy gyűjti-e az aprópénzt. A panaszos elmondta, hogy azért van nála külön pénztárca az aprópénznek, mert az utazásaihoz automatából szokott vásárolni buszjegyet. Megjegyzést tettek a panaszos szemére is, hogy bandzsít. A panaszos ezzel összefüggésben előadta, hogy veleszületett jellemzője, gyermekkorában műtötték is a szemét, illetve a rendőri intézkedés időpontjában gyulladt volt, ezért is volt nála szemcsepp.

A rendőrök megkérdezték, hogy a panaszos áll-e orvosi kezelés alatt. A panaszos közölte, hogy nem csak a szeme gyulladt, ami miatt rosszul lát, ezért is volt szemcseppje a táskájában van. A szemcsepp használatát a panaszos ugyanakkor nem kérte a rendőröktől. A panaszos szólt viszont amiatt a rendőröknek, hogy nagyon fájik, azonban ezzel nem foglalkoztak, és később, annak következményeként meg is betegedett.

Az előállítás ideje alatt érdemi intézkedés nem történt, a panaszost nem hallgatták ki, jegyzőkönyvet sem akartak felvenni a rendőrök. A panaszos kérte, hogy vegyenek véralkohol vagy vizeletmintát, de a rendőrök azt sem tették meg.

A panaszos szerette volna megtudni, hogy pontosan miért állították elő, meddig kell bent maradnia, illetve, hogy felhívhatja-e ügyvédjét, azonban egyik kérdésre sem kapott választ. Később azt közölték vele a rendőrök, hogy felhívhatja egy hozzátartozóját, aki hazaviszi. A panaszos nem kérte, hogy a rendőrök a panaszos 67 éves idős édesanyját hívják fel, aki K.en lakik, ennek ellenére az ügyeletes tiszt ragaszkodott ahhoz, hogy felhívja a panaszos édesanyját, és ahhoz is, hogy a panaszos aláírja miszerint „kérte hozzátartozó értesítését”. A panaszos édesanyja életkora, egészségi állapota (mozgáskorlátozottsága) és az éjszakai időpont miatt csak taxival tudott megérkezni a rendőrkapitányságra, majd onnan hazavinni a panaszost, végül saját otthonába, s ez a panaszos számára indokolatlan és aránytalanul nagy költséget jelentett. A panaszos a Testület részére megküldte az arról szóló, 19.000 forintos taxi számlát is.

A panaszos úgy gondolja, hogy élettársa kérésére történtek az intézkedések azért, hogy a panaszos számára kellemetlenséget okozzon. Az élettárs a panaszos előállítása során megjelent a rendőrkapitányságon. A panaszost azzal „vádolta” állítólag, hogy megivott egy liter konyakot. A panaszos ezzel szemben azt állítja, hogy egyáltalán nem iszik, illetve józanságát édesanyja és az őt hazaszállító taxis is igazolni tudja.

A panaszost csak akkor bocsátották szabadon a rendőrkapitányságról, amikor az élettárs már hazament. Véleménye szerint a rendőrök „jól szórakoztak” rajta. Az élettárs rendőrkapitányságról való távozásának időpontja körülbelül egybeesik a panaszos szabadon bocsátásával. A panaszos hazaérve talált egy McDonald's számlát az asztalon, ami azt igazolja, hogy élettárs a rendőrkapitányságról való távozását követően, 2011. július 12-én 1 óra 17 perckor az étteremnél megállt. Ez alapján úgy gondolja, hogy a férfi távozásának időpontja összefügghet az ő szabadon bocsátásával.

A panaszos a fentiek alapján kérte panaszának kivizsgálását és a kifizetett taxiszámla megtérítését.

3) A panaszos előadta, hogy a rendőrségen nem kapott semmilyen tájékoztatást, csupán az előállítás időtartamáról szóló igazolást adták át neki, amit alá is írtak vele. A dokumentumon – amelynek tartalmát a Testület az állásfoglalás II. részében ismerteti – szerepel a Testület, innen szerzett tudomást a panaszos annak létezéséről.

4) A panaszos megjelölte édesanyját, akivel a lakásban történt rendőri intézkedés időpontjában éppen telefonon beszélt, így tudomással bírhat a panaszolt rendőri intézkedés részleteiről. A Testület ez alapján kérte a panaszos édesanyját, hogy nyilatkozzon arról, mit tapasztalt a panaszossal szemben történt rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

A tanú írásbeli nyilatkozatában előadta, hogy 2011. július 11-én este 21 óra 30 perc körül telefonált neki a lánya (a panaszos) a háza szuterénjéből. A panaszos elmondta a tanúnak, hogy volt élettársa ismét zaklatja, veszekszik vele, mert „nem ízlett neki a máj, amit hozott, és rákiabált, hogy adja oda az uborkát, de [a panaszos] kezéből kicsúszott az üveg”. Ezt követően a panaszos felkapta a táskáját, és leszaladt a szuterénbe, onnan hívta fel a tanút.

A panaszos a telefonbeszélgetés során azt mondta a tanúnak, hogy inkább elmegy otthonról, de nem bírja az örökös veszekedést. A tanú felajánlotta, hogy a panaszos menjen el hozzá, de ott nem volt ruhája, felöltözni pedig nem volt lehetősége a panaszosnak. A panaszosnál kulcs sem volt, hogy a házból ki tudjon menni.

A panaszos a telefonbeszélgetés közben elmondta, hogy nyílik kívülről az ajtó, és nagyon megijedt, kérte, hogy a tanú segítsen. A tanú ezt követően azt hallotta, hogy egy férfi azt mondja: „asszonyom, igazolja magát”. A panaszos megkérdezte a férfitől, hogy ő ki és igazolja magát. A tanú azt hallotta még, hogy a férfi közli: a panaszos ellenszegül a rendőri intézkedésnek, ezért elviszik. A panaszos azt mondta, hogy nem áll ellen, kiveszi táskájából az igazolványát. Ekkor a telefon elhallgatott, a tanú feltételezése szerint kikapcsolták.

A tanú ezt követően többször próbálta felhívni a panaszost, de nem vette fel a telefont. Mivel aggódott, a tanú felhívta a volt élettársat, hogy mi van a lányával, aki azt közölte, hogy elvitték a rendőrök, de utána megy és hazaviszi.

Később, 23 óra 30 perc körül a tanút felhívta egy rendőr a B.-i Rendőrkapitányságról, és kérte, hogy menjen el a panaszosért, mert egyedül nem engedi el, mivel „egy szál pendelyben van és [a panaszos volt élettársa] szerint megivott egy liter konyakot”.

A tanú az éjszaka közepén kénytelen volt taxival menni a panaszosért a rendőrségre, mert különben nem engedték volna haza. A tanú ezzel összefüggésben előadta, hogy 67 éves, bottal jár, gépkocsija és jogosítványa nincs. Budapest egyik városrészéből B. városba ment, onnan pedig P. városba, ahol a panaszos lakik. Onnan pedig visszautazott saját lakásába, ami miatt a panaszosnak 19.000 forintot kellett fizetnie. A tanú hajnali 3 óra 15 perckor ért lakásába.

A tanú továbbá úgy nyilatkozott, hogy a panaszostól nem vettek vér- és vizeletmintát, nem szondáztatták meg. Leheletén és járásán nem volt észlelhető, hogy ivott volna, csak azt, hogy kimerült, fáradt és kétségbeesett.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A B.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszossal szemben a B.-i Rendőrkapitányság P. Rendőrőrs két rendőre – a r. főtörzszászlós körzeti megbízott és egy r. őrmester járőr –, valamint a B.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály r. főhadnagy ügyeletes tisztje intézkedett.

A tájékoztató levél szerint a magánlakásban való intézkedést a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 39. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján foganatosították; a panaszost az Rtv. 29. §-a alapján igazoltatták, és az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja és f) pontjának első fordulata alapján előállították. Testi kényszert az Rtv.

47. §-a alapján, bilincset az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján alkalmaztak a panaszossal szemben – a rendőri intézkedés napján hatályban levő rendelet, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 60. §-a (4) bekezdés b) pontja figyelembevételével. Az intézkedések ténybeli okai a rendőri intézkedésről készült jelentésekben találhatóak. A rendőri intézkedésről – technikai eszköz hiánya miatt – videofelvétel nem készült.

A panaszjogról való tájékoztatás a r. főhadnagy ügyeletes tiszt részéről történt meg.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint továbbá a panaszossal szemben szabálysértési feljelentés készült, amely 2011. július 26-án határozattal zárult.

2) A rendőrség továbbította a Testület részére a rendőri intézkedéssel összefüggő rádióforgalmazás anyagát.

A hanganyag tanúsága szerint 22 óra 12 perckor a P. Rendőrőrs ügyeletes utasította a járőröket, hogy menjenek ki az adott címre. „A hívó fél bejelentette, hogy a munkából hazatért, élettársa vagy felesége hullá részeg, és most szétver mindent a lakásban”. A járőr visszakérdez, hogy „Jól hallottam? A nő részegen szétveri a lakást, és ezért a férj telefonál be a rendőrségre?” Az ügyeletes mondja, hogy igen, jól értette. A járőr erre egy megjegyzést tesz („*Basszus, hova jut ez a világ?*”).

22 óra 13 perc és 14 perc között a járőr mondja a B.-i Rendőrkapitányság ügyeletesének rádión, hogy „Apám, kemény fegyveres biztonsági őr véd benneteket! A felesége gyepálja állítólag itt, V.on.” Majd megkérdezi, hogy van-e a bejelentő személlyel azonos fegyveres biztonsági őrük. Azt a választ adják, hogy „van, most ment haza, nappalos volt”. A rendőr megjegyzi erre, hogy „a felesége meg szabadidejében » bemálnázott« és most tördeli a lakást állítólag, most megyünk hozzájuk, hogy mizu”. A B.-i Rendőrkapitányság ügyeletes visszakérdez: „Már hogy az asszony csinálja a balhét?”, a rendőr pedig megerősíti az elmondottakat. Az ügyeletes megkérdezi, hogy honnan érkezett a bejelentés, a járőr azt válaszolja, hogy a férfi tette. A rendőrkapitányság ügyeletes ekkor mondja, hogy a helyszínről hívja majd fel a járőr mobilon, akkor értekeznek.

22 óra 28 perckor beszél rádión a járőr, hogy „megjöttünk”. Ezt követően, 22 óra 40 perckor keresi rádión keresztül a rendőrkapitányság ügyeletes a járőrt, és arra utasítja, hogy az előállítást a B.-i Rendőrkapitányságra fogantossítsák. Majd annyit lehet hallani – és ez feltételezetően a panaszos volt élettársára vonatkozik –, hogy a rendőrkapitányság ügyeletes azt mondja: „hát, ő majd szépen, önállóan bejön, de mindjárt felhívom”.

3) Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint 2011. július 11-én 22 óra 35 perckor a r. főtörzszászlós és a r. őrmester járőr a P. Rendőrőrs ügyeletesének utasítására megjelentek a megadott címen. Onnan a férfi kért segítséget, mert élettársa, a panaszos vele ittas állapotban veszekszik, kézzel megütötte, valamint a konyhában a szemetet felborogatta.

A helyszínre érve a bejárati kapunál a bejelentő férfi fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy aznap este érkezett haza munkahelyéről, a B.-i Rendőrkapitányságról, ahol fegyveres biztonsági őrként dolgozik. Az élettársa ittas állapotban volt a lakásban, veszekedni kezdett

vele, majd amikor a fürdőszobába ment fürdeni, a panaszos akkor is folytatta a veszekedést, és tenyérrel megütötte. A veszekedés a fürdőszobában történt ütések követően a konyhában is folytatódott, ahol a panaszos kiborította a szemetes edényt, és összetört egy befőttes üveget. A bejelentő ezt követően kérte a rendőri intézkedést, mert a panaszos viselkedése nem változott. A rendőrök ellenőrizték az elmondottakat, a konyhában láthatóak voltak az említett veszekedési nyomok.

Amikor a rendőrök a házba bementek, annak szuterén része felől hangos beszédet hallottak, amivel kapcsolatban a bejelentő elmondta, hogy a panaszos valószínűleg telefonon beszél. A rendőrök ezt követően lementek a szuterénbe, ott találták a panaszoszt, aki telefonált. A rendőrök felszólították a panaszoszt személyi igazolványa átadására, és a bejelentett eseménnyel kapcsolatban akartak érdeklődni. A panaszos nem volt hajlandó a rendőrökkel szóba állni, továbbra is a telefont a füléhez tartva beszélt, és olyasmit mondott, hogy „[A panaszos élettársa] munkahelyéről jöttek a rendőrök, biztosan ő rendezte ezt”.

A panaszos magatartása indulatos volt, kiszámíthatatlannak tűnt, valamint látszott rajta, hogy alkoholos állapotban van. A rendőrök „a törvény nevében!” szavak előre bocsátásával ismét felszólították a panaszoszt személyi igazolványa átadására, valamint adatait bemondására. A panaszos azonban azt válaszolta, hogy nem igazolja magát a rendőröknek, hanem pesti rendőröket kér, mivel a r. főörzszászlós biztosan elfogult a bejelentővel.

A r. főörzszászlós közölte a panasossal, hogy solymári rendőr, sem a panaszoszt, sem a bejelentőt nem ismeri, és részrehajlás nélkül intézkedik. A panaszos továbbra is azt mondta, hogy nem igazolja magát, és elindult, hogy kimegy a ház szuterén részéből, ezért a rendőrök a kezét megfogva visszatartották, és közölték vele, hogy rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség, valamint igazolás megtagadása miatt előállítják.

A panaszos kapálózni kezdett, a rendőrök mondták neki, hogy fejezze azt be, ami azonban nem történt meg, ezért kényszerítő eszközként bilincset alkalmaztak.

A panaszoszt a B-i Rendőrkapitányságra előállították. Az előállítás során a panaszos magatartása változó volt: hol lecsillapodott, hol újból indulatos volt, és közölte a rendőrökkel azt is, hogy konyakot fogyasztott az este folyamán. A rendőrök észlelték azt is, hogy a panaszos bal lábán a rendőri intézkedés megkezdésekor egy enyhe véresík volt a térdétől a bokájáig. A panaszos ezzel kapcsolatban azt mondta, hogy biztosan az üveg vágta meg.

A jelentés szerint a panaszoszt az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés I. fordulata alapján igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése szerint a személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálására került sor. Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja és f) pontjának I. fordulata alapján – igazolást megtagadó, illetve a szabálysértést felszólíts ellenére folytató személy – előállították.

A panasossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, illetve az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján bilincset alkalmaztak. A bilincs alkalmazása 22 óra 35 perctől 23 óra 20 percig tartott, a Szolgálati Szabályzat 60. §-ának (4) bekezdés b) pontja alapján a kezek előre, illetve hátra bilincselésével (a jelentésben nem tüntették fel a módot). A rendőri intézkedés során a panaszosnak sérülése, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásakor anyagi kára nem keletkezett.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján a panaszos hozzátartozója kiértesítését kérte (itt szerepel édesanyja neve és telefonszáma).

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót, az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták, illetve a panaszos az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban – a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-ának (8)-(9) bekezdése, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján – a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta. Az előállítás oka 2011. július 12-én 1 óra 35 perckor megszűnt, a panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

4) Az elfogás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján az igazoltatás, az átvizsgálás, valamint az előállítás jogszerű és szakszerű, a testi kényszer és a bilincs alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt. Az ügyeletes tiszt az intézkedés alá vont személy meghallgatását nem tartotta szükségesnek.

5) A kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról szóló jelentésben a B.-i Rendőrkapitányság kivizsgálást végző ügyeletes tisztje az alábbi megállapításokat tette.

Az intézkedő rendőrök az Rtv. 47. §-a alapján, az ellenszegülés megtörésére testi kényszert, illetve az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján – szintén az ellenszegülés megtörésére – bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszköz alkalmazása 2011. július 11-én 22 óra 35 perctől 23 óra 20 percig tartott, amelyről a kivizsgálást végző megállapította, hogy szükséges, jogszerű és szakszerű volt, amelynek során az intézkedés alá vont személy nem szenvedett sérülést.

6) A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint a személyi szabadságot korlátozó intézkedés az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) és f) pontja alapján 2011. július 11-én 22 óra 35 perctől 2011. július 12-én 1 óra 35 percig tartott. A panaszos hozzátartozója (képviselője) kiértesítését kérte. Az igazolásra kézzel vezették rá, hogy 0 óra 30 perckor értesítették a panaszos édesanyját. A dokumentum szerint a panaszos az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal él; továbbá élelmezést nem kért. Az igazolásra a panaszos ráírta, hogy „a saját házamban támadt nekem a járőr”. A dokumentum tartalmazza – más jogvédő szervezetek mellett – a Testület elérhetőségeit. A dokumentumot a panaszos aláírta.

7) A rendőrség továbbította a Testületnek a panaszos előállítása során a nyilatkozatáról szóló feljegyzést, amely szerint a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem él. A nyilatkozat szerint a panaszos az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást írásban megkapta, az előállítás idejéről szóló igazolást átvette. A panaszos továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban – a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-ának (8)-(9) bekezdése, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján – a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette. A fentiekben túl a nyilatkozat azt tartalmazza, hogy élelmezést nem kért, betegségben nem szenved; sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült. A nyilatkozat aláírását a panaszos megtagadta, azt azonban hatósági tanú nem igazolta.

8) A panaszossal szemben intézkedő r. főörzsászlós szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 27. §-ának (1) bekezdésébe ütköző személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelesek megszegése, illetve a Szabs. r. 40/A.§-ába ütköző jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt.

A szabálysértési feljelentés is azt tartalmazza, hogy a rendőrök 2011. július 11-én 22 óra 35 perckor megjelentek az említett ingatlannál, mert az ott lakó férfi segítséget kért az ittas állapotban verekedő élettársával – a panaszossal – szemben. A rendőri intézkedés során az esemény tisztázása érdekében szükségessé vált a panaszos személyazonosságának megállapítása, amire őt felszólították.

A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, láthatóan zavarodott és indulatos volt a magatartása, és azt is látni lehetett, hogy ittas volt. „A törvény nevében!” szavak előrebocsátásával ismételt felszólították az igazolásra. A panaszos mindkét felszólításra azzal válaszolt, hogy nem igazolja magát, ugyanis pesti rendőröket kér, mivel szerinte a rendőrök részrehajlóak, ugyanis kiderült, hogy a bejelentést tevő férfi a B.-i Rendőrkapitányságon fegyveres biztonsági őrként dolgozik.

Ezt követően a panaszos ki akart menni az ingatlanból. Távozásának megakadályozása érdekében, illetve az intézkedés eredményes befejezése miatt a rendőrök megfogták a kezét, aminek ellenállt, kapálózni kezdett, a többszöri felszólítás ellenére sem engedelmeskedett.

A panaszost – akinek személyazonosságát a rendőrkapitányságon állapították meg – a B.-i Rendőrkapitányságra előállították az igazolás megtagadása, és a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés miatt.

A r. főörzsászlós a feljelentésben megjegyezte, hogy annak ellenére, hogy a bejelentő a B.-i Rendőrkapitányságon dolgozik, ők nem ismerték, és nem állnak semmilyen kapcsolatban vele.

9) A szabálysértési feljelentés alapján a B.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya mint szabálysértési hatóság 2011. július 26-án határozatot hozott, amelyben a panaszost a két szabálysértés elkövetése miatt halmazati büntetésként 70.000 forint pénzbírsággal sújtotta. A határozat indokolási része az állásfoglalás II. részének 1)-9) pontjaiban ismertettekhez képest többlet információt nem tartalmaz.

10) A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos a rendőrségen is panaszt tett a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt, így ott a panaszeljárást 2011. július 12-én megindították. A Testület felvilágosítás-kérését megelőzően a B.-i Rendőrkapitányság P. Rendőrőrsének r. főörzsőrmester előadója a rendőrségi eljárásban a panaszost meghallgatta. A Testület panaszeljárájáról való tudomásszerzést követően a rendőrség az előtte folyó eljárást felfüggesztette.

A meghallgatási jegyzőkönyv a panaszbeadványban írtakhoz képest az a többlet információt tartalmazza, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel kapcsolatban készült dokumentumok átolvasása után elmondta: nem igaz, hogy bántotta volt élettársát, nem borította fel a kukát, és

csak kicsúsztott a kezéből az uborkás üveg. Továbbá nem szokott bemenni a fürdőszobába, amikor élettársa fürdik.

A panaszos a meghallgatás során elmondta azt is, hogy nem indulatos volt, hanem kétségbeesett. Nem volt alkoholos állapotban, és nem azért bandzsított, mert részeg volt, hanem mert születésétől fogva ilyen a szeme. A volt élettársa „mániája”, hogy a panaszos iszik. Mostanában abszolút nem iszik, nem mer inni.

Állítása szerint a helyszínen nem tudta meg a rendőrtől, hogy solymári, azt csak a következő héten tudta meg. Nem kapálózott, nem akart menekülni, csak a személyi igazolványa után nyúlt. A bilincset a rendőrök nem a rendőrségi gépkocsi mellett, hanem a gépkocsiban tették rá.

A panaszos a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentéshez mellékelt nyilatkozatot nem kapott, csak az előállítás időtartamáról szóló igazolást.

11) Az intézkedő rendőrök jelentést készítettek a panaszolt rendőri intézkedés részleteiről, amelyek az alábbi információkat tartalmazzák.

a) A panaszossal szemben intézkedő r. főörzszászlós előadta, hogy a kérdéses napon kb. 22 óra körül a P. Rendőrség ügyeletesének utasítására jelentek meg segélyhívásra a családi háznál, mivel onnan családi botrány jellegű eseményről tettek bejelentést.

A szolgálat ellátása során rajtuk volt a láthatósági mellény, amin a névkitűző és a jelvény az öltözködési szabályzatnak megfelelően volt elhelyezve.

A r. főörzszászlós az intézkedés során a panaszossal tisztelettudóan, az ő hangnemének megfelelően, valamint a rendőri intézkedés eredményes befejezése érdekében határozottan beszélt. Az intézkedés kezdetén közölte vele jövelele célját, amire a panaszos azt hajtogatta, hogy csak házkutatási paranccsal lehet bemenni a házba. A rendőr felvilágosította, hogy segélyhívásra is beléphet a családi házba. A panaszos ezt nem akarta megérteni, valamint azt kezdte hajtogatni, hogy a r. főörzszászlós ismeri az élettársát. A rendőr hiába mondta neki, hogy nem tudja ki a férfi, soha nem látta, a panaszos mindenáron pesti rendőröket akart kérni.

A panaszos telefonon is beszélt, ezért a rendőr az intézkedés megkezdésekor kérte, hogy függessze fel a beszélgetést, de annak nem tett eleget.

A r. főörzszászlós többször is felszólította a panaszost, hogy igazolja magát, vagy mondja be az adatait, melyet azonban rendre elutasított. A rendőr közölte vele, hogy annak megtagadása szabálysértést von maga után, ennek ellenére nem igazolta magát, majd a lakás szuterénjából ki akart menni. Ekkor a rendőr közölte vele, hogy engedelmeskedjék az utasításnak az igazolásra vonatkozóan, valamint maradjon a házban, amire továbbra is az ajtó felé akart menni. Ezt a rendőr úgy akadályozta meg, hogy elé állva „a törvény nevében!” szavak előrebocsátásával figyelmeztette: a távozása szintén szabálysértést von maga után. Ez sem hatott, így a rendőr a panaszos egyik kezét megfogta, majd mivel magatartása indulatos, kiszámíthatatlan volt, így a másik kezével a váll magasságában a felkarját is megfogta. A panaszos ki akarta magát szabadítani a fogásból, ekkor már a járőrtárs is megfogta a másik

kezét, valamint közölték vele, hogy az igazolás megtagadása miatt elő fogják állítani. Ezután kivezették a szolgálati gépkocsizhoz, majd a jármű mellett már a biztonságos szállítás érdekében kezeit megbilincseltek.

A rendőrök az esetet jelentették a B.-i Rendőrkapitányság ügyeletes tisztjének, akinek az utasítására oda állították elő a panaszost.

A r. főtörzszászlós jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos leheletén jól lehetett érezni az alkoholszagot, és el is ismerte, hogy konyakot fogyasztott. A szállítás során a panaszos a r. főtörzszászlós számára „érthetetlen eseteket” beszélt az élettársával kapcsolatban, illetve még akkor is azt mondta, hogy a rendőrök biztosan elfogultak az élettársa miatt. A rendőr hiába mondta, hogy nem is ismeri az élettársát, a panaszos azt nem hitte el.

A rendőr előadása szerint továbbá a panaszos magatartása változó volt: nyugodtnak látszott, majd a következő pillanatban ismét indulatos volt. A rendőr a panaszosnak elmondta, hogy „amennyiben igazolta volna magát, a meghallgatását lehetővé tette volna, valamint bűncselekmény gyanúja nem lett volna megállapítható, akkor mindez az esemény nem történt volna meg”.

A jelentés szerint a rendőrök a rendőrkapitányságon „a szabályzatnak megfelelően” jártak el az előállító helységbe elhelyezéssel kapcsolatban, a személyes szabadság korlátozásáról szóló rendőri jelentés megírását követően pedig távoztak onnan.

b) A panaszossal szemben intézkedő r. őrmester jelentésében előadta, hogy a kérdéses napon 22 óra 45 perc körül a rendőrőrs ügyeletesének utasítása alapján jelentek meg a helyszínen. Onnan a panaszos élettársa segítséget kért, mert a panaszos alkoholtól befolyásolt állapotban veszekedett vele és őt több alkalommal is megütötte, valamint felborogatta a lakásban található szemetest. A lakásba az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdése alapján léptek be, mert onnan a férfi – aki életvitelszerűen ott lakik és oda is van bejelentve – segítséget kért, ő fogadta és engedte be a rendőröket.

Miután a férfi elmondta, hogy miért kér segítséget, a rendőrök a szuterénba mentek, ahonnan hangos beszéd és kiabálás hallatszott. Ott találták a panaszost, aki telefonált.

A rendőrök közölték nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket, illetőleg azt, hogy a férfi segítséget kért tőlük, ezért azzal kapcsolatban szeretnék őt az esetről meghallgatni. Megkérték a panaszost, hogy személyazonosságának megállapítása céljából adja át személyi igazolványát.

A panaszos a telefonbeszélgetést nem volt hajlandó abba hagyni, illetőleg több alkalommal emelt hangon közölte a rendőrökkel, hogy pesti rendőröket kér, és egyébként is hagyják el a lakást, mert oda nincs joguk belépni. A panaszos a személyi igazolványát többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó a járőrvezetőnek átadni, hanem tovább telefonált.

A r. őrmester is úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés során végig határozottan és nyugodt hangnemben beszéltek a panaszossal. Miután azonban többszöri felszólításra sem igazolta magát, illetőleg ki akart menni a lakásból, ezért a járőrvezető „a törvény nevében!” nevében

szavak előrebocsátásával felszólította, hogy igazolja magát, ellenkező esetben [az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a), illetve f) pontjai alapján] előállítják a B.-i Rendőrkapitányságra. A panaszos nagyon indulatos volt, hadonászott, a járőrvezető arról is tájékoztatta, hogy (az Rtv. 47. §-a alapján) testi kényszert fog alkalmazni, ha az intézkedésnek ellenszegül. Mivel a panaszos magatartásán ezután sem változtatott, így a járőrvezető megfogta az egyik kezét, de ez alól kezének rángatásával ki akarta magát vonni. A r. főörzszászlós ekkor megfogta a panaszos vállát is és közölte vele, hogy mivel az intézkedés alól ki akarja vonni magát és nem hajlandó magát igazolni, ezért előállítják a rendőrkapitányságra. A panaszos továbbra is ellenkezett és hadonászott, a r. őrmester azonnal segített a társának, és megfogta a panaszos másik kezét. Közben többször felszólították, ha a magatartásán nem változtat, abban az esetben (az Rtv. 48. §-a alapján) bilincset fognak alkalmazni. A panaszos a figyelmeztetéseket figyelmen kívül hagyva tovább kiabált, megpróbálta kitépni a kezét a fogásból, ezért a rendőrök úgy ítélték meg, hogy az intézkedés eredményes befejezéséhez szükséges a kényszerítő eszköz, így kezeit előre megbilincseltek. Ezt követően a panaszos magához vett egy fekete színű kabátot, és a kiegészítőit, amiben személyes iratai voltak, és a rendőrök kivezették a szolgálati gépkocsihoz. A panaszosnak a bilincs alkalmazási ideje alatt sérülése nem keletkezett.

A r. őrmester jelentésében továbbá úgy nyilatkozott, hogy a panaszos ruházatára már nem emlékszik, de az biztos, hogy nem volt alulöltözött, illetve az évszaknak megfelelően volt öltözve. A panaszos a helyszínen nem tett arra utaló kijelentést, illetve kérést nem intézett a rendőrökhöz, hogy más egyebet is magával akar vinni. A panaszost a B.-i Rendőrkapitányságra állították elő, ahol egy másik rendőrrel átvizsgálták a táskáját. A jelentés szerint mindenki nyugodt hangnemben beszélt a panaszossal. Az ügyeletes tiszt megkérdezte tőle, akarja-e a közeli hozzátartozója vagy egy ügyvéd kiértesítését. A panaszos azt szerette volna, ha az édesanyját értesítik, aminek eleget is tettek.

c) A r. főhadnagy ügyeletes tiszt szintén nyilatkozott a panaszossal szemben fogatosított rendőri intézkedés részleteiről.

Jelentésében a rendőr előadta, hogy a kérdéses napon ügyeletes tiszt szolgálatot teljesített a B.-i Rendőrkapitányságon. A panaszossal szembeni intézkedésre azért került sor, mert élettársa a helyszínről a P. Rendőrörsre tett telefonon bejelentést a panaszossal történt veszekedésről, és rendőri segítséget kért. A rendőrörs ügyeletes a bejelentés alapján a helyszínre irányította a járőröket, a r. főörzszászlóst és a r. őrmestert. A r. főhadnagy a bejelentés tartamáról nem tudott nyilatkozni, mivel az elsődleges lépéseket az örsügyeletes tette meg.

A helyszínről a r. főörzszászlós telefonon tájékoztatta az ügyeletes tisztet a bejelentésről, valamint megkérdezte, hogy ismeri-e a bejelentőt. Az ügyeletes tiszt elmondta, hogy a férfi fegyveres biztonsági őrként dolgozik a B.-i Rendőrkapitányságon, így ismeri, és éppen aznap nappalos szolgálatot teljesített, az ő szolgálata alatt végzett, és ment haza.

Az ügyeletes tiszt felhívta a r. főörzszászlós figyelmét a szakszerű és jogszerű intézkedésre, tekintettel főként arra, hogy a bejelentő miatt véletlenül se legyenek elfogultak. Az ügyeletes tiszt ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a r. főörzszászlós korábban egyszer sem találkozott a bejelentővel, nem ismerte őt, az ügyeletes tiszttől tájékozódott felőle.

Az ügyeletes tiszt arra utasította az intézkedő rendőrt, hogy a fejleményekről közvetlenül neki jelentsen. A r. főtörzsőrmeister nem sokkal később telefonon elmondta a bejelentő által elmondottakat és a helyszínen tapasztaltakat, valamint azt, hogy a panaszossal próbál éppen intézkedni, aki nem akarja alávetni magát az intézkedésnek, mert érezhetően ittas állapotban ordibált velük, agresszívan viselkedett, folyamatosan az édesanyjával beszélt telefonon. Amíg az ügyeletes tiszt a járőrrel próbált egyeztetni, többször vissza kellett kérdeznie, mert olyan mértékben üvöltözött, és szitkozódott a panaszos, hogy nem értette, amit a telefonba mondanak neki. Így utasította a r. főtörzszászlóst, hogy amennyiben a figyelmeztetés ellenére sem hajlandó igazolni magát a panaszos és ellenszegül, akkor bilincseljék meg, és állítsák elő a B.-i Rendőrkapitányságra a további intézkedések megtétele végett.

Ezt követően a r. főtörzszászlós jelentette az ügyeletes tisztnek, hogy a panaszost megbilincseltek, és elindultak vele a rendőrkapitányságra.

Az ügyeletes tiszt is úgy nyilatkozott a jelentésben, hogy az igazoltatás és az előállítás jogalapja a végrehajtásról szóló jelentésben megjelölt törvényhelyek voltak, míg a magánlakásban történő rendőri intézkedés a férfi bejelentése alapján történt, aki maga engedte be a rendőröket a lakásba.

A panaszos már a lakásban intézkedő rendőröknek azt ordította, hogy mindez azért van, mert élettársa megrendelte az egészséget, és ő pesti rendőröket kér, mással nem hajlandó beszélni. Ugyanez a vádaskodás a rendőrkapitányság épületében is folytatódott, és a panaszos az ügyeletes tiszt bemutatkozását követően úgy tett, mintha már hallott volna róla, és közölte, hogy „akkor ezért van az egész”. Ekkor az ügyeletes tiszt felvilágosította a panaszost, hogy az előállításának oka semmilyen mértékben nem függ össze élettársával: amennyiben nem szegült volna ellen a rendőri intézkedésnek, és igazolta volna magát, mindez nem történik meg.

A rendőrkapitányságra történő előállítást követően a panaszosnál csomagátvizsgálás történt, a személyes tárgyait letéti jegyzőkönyvbe foglalták, azt követően pedig az előállító helyiségben helyezték el.

Az ügyeletes tiszt jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal szemben nem történt mintavétel, mivel arra nem volt szükség az intézkedés során. A leheletén, beszédén, mozgásán, viselkedésén egyértelműen mutatkozott mindannyiuk számára az alkoholfogyasztás ténye, amit a panaszos is többször elmondott, közben hangoztatva azt, hogy ő ennek ellenére nagyon is magánál van. Az ügyeletes tiszt nem kérdezte meg a panaszostól, hogy egészségügyi ellátásra tart-e igényt, mivel semmilyen körülmény nem merült fel, ami azt indokolta volna, nem panaszkodott semmire az előállítás tényén kívül. A rendőrök azt tudták, hogy a panaszosnak van szemcseppje, az a letéti jegyzőkönyvben is szerepelt, azonban a rendőr emlékezete szerint a panaszos nem jelezte, hogy kéri a gyógyszert. Amennyiben kérte volna, odaadták volna, ahogyan mosdóhasználatot is engedélyeztek neki, és zsebkendőt is adtak.

Az ügyeletes tiszt nem emlékezett pontosan a panaszos ruházatára, de ha hiányos öltözetben lett volna, feltűnt volna neki. Véleménye szerint „évszaknak megfelelő, könnyű öltözetben volt, papucsban és mintha lett volna egy felsője pluszban”. A rendőr visszaemlékezett, hogy a panaszos jelezte, hogy fázik, ezért az előállító helyiség ablakát bezáratta. Talán jelezte azt is,

hogy takarót kérne, azonban azt nem tudott adni, mivel a rendőrkapitányságon nincs sem takaró, sem meleg ruházat.

Az ügyeletes tiszt úgy nyilatkozott, hogy a panaszost az épületbe beérkezést követően szóban tájékoztatta az előállítás okáról, majd az előállító helyiségbe történő elhelyezéskor szóban felhívta figyelmét arra, hogy a folyosón és az előállító helyiségben egyaránt ki van függesztve minden tájékoztató, mely a jogairól, kötelességeiről és panaszlehetőségeiről szól. Az ügyeletes tiszt továbbá elmondta neki, hogy az intézkedés végén egy írásos igazolást fog kapni az előállítás okáról, tartamáról, és a panasztételi fórumokról. A panaszos a keletkezett aláírandó iratok közül csak az igazolást volt hajlandó aláírni tekintettel arra, hogy az alapján tud panaszt tenni. A letéti jegyzőkönyvet gúnyosan X jelzésekkel írta alá, és megkérdezte: „mi van akkor, ha nem tudok írni?”. Az előállítási nyilatkozat aláírását pedig egyenesen megtagadta.

A panaszos panaszjogról való kioktatása is az ügyeletes tiszt által történt meg szóban, amelynek során elmondta, hogy „ezen jogairól a tájékoztató ki van függesztve az előállító helyiségben”, valamint az általa „kiállított igazolási lap alján fel van tüntetve a panaszának előterjesztésére nyújtott lehetőség. Ezenkívül az igazolás megfelelő részén írásban jelezve van, hogy az előállítással szemben panasszal él.” Az ügyeletes tiszt egyébként ennek megfelelően értesítette a P. Rendőrőrs parancsnokát a panaszról, aki intézkedett annak kivizsgálásáról. Az ügyeletes tiszt ezzel összefüggésben továbbá úgy nyilatkozott, hogy a panaszos az igazolás egy példányát megkapta, amelyen minden adat fel volt tüntetve, ezen papírjára meg jegyzetelt is valamit a falra kifüggesztett tájékoztatóról a tőle kapott tollal.

Az ügyeletes tiszt szóban nyilatkoztatta a panaszost, hogy kit kér kiértékelni az előállításáról, mire először az ügyvédjét kérte, azonban sem a nevét, sem az elérhetőségét nem tudta, és nem is akarta megmondani, illetve közölte, hogy ő akarja felhívni. Az ügyeletes tiszt tájékoztatta, hogy az előállítás ideje alatt nem telefonálhat, a kiértékelésről ő intézkedik. A panaszos ezt követően szóban kérte, hogy az ügyeletes tiszt az édesanyját hívja fel, illetve, hogy a telefonáláskor ott lehessen, és szó szerint azt mondja neki, amit ő mond. Az ügyeletes tiszt elmondta, hogy kérésére felhívja az édesanyját, de ő nem lehet ott. Az ügyeletes tiszt ezt követően telefonon elmondta a panaszos édesanyjának, hogy a lányát a B.-i Rendőrkapitányságra állították elő, és a kérése azt volt, az anyja taxival menjen el érte a rendőrkapitányságra, a viteldíjat pedig majd a panaszos rendezi. A telefonálás előtt a panaszos elmondta a rendőrnek, hogy van nála elég pénz, „ha addig a rendőrök el nem lopják tőle”.

A panaszos előállítása 2011. július 11-én 22 óra 35 perctől 12-én 1 óra 55 percig tartott, amely időtartamból a rendőrkapitányság épületében 2 óra 40 percet töltött. Ez idő alatt megtörtént a panaszos csomagjának átvizsgálása, letétjének, illetve az előállítással kapcsolatos iratok elkészítése. Az ügyeletes tiszt megjegyezte, hogy csak a letét elkészítése „a vádaskodások, szitkozódások és együttműködési képtelenség” miatt kb. 45 perc volt.

Az ügyeletes tiszt emlékezete szerint a panaszos az előállítás ideje alatt 5-6 alkalommal volt mosdóban, minden alkalommal ezt kihasználva az újabb kiabálásra és szitkozódásra.

Az ügyeletes tiszt a tanúsított hangnem tekintetében úgy nyilatkozott, hogy sem ő, sem a többi rendőr nem használt sértő hangnemet a panaszossal szemben. Amikor a panaszos teljes

mértékben megtagadott minden együttműködést, akkor az ügyeletes tiszt erőlyesen rászólt, és a kiabálását, trágárkodását olykor a hangja felemelésével kellett túlszárnyalnia, hogy szót értsen vele, és a szükséges tájékoztatást megadja. A panaszossal kulturáltan („nyilván nem mézes-mázasan és kedvesen”), ugyanakkor határozottan, lényegre törően beszéltek, hiszen a viselkedése ezt indokolta. A panaszost – „annak ellenére, hogy mérhetetlen arrogáns hangnemet ütött meg mindenkivel szemben, minden jelenlevőt szidalmazott” – senki nem szidalmazta, nem tett rá megjegyzést senki. „Sajnos, alkoholos állapota, és a történetek miatt inkább sajnálatra méltó volt, önmagát minősítette le alpári viselkedésével.” Az állomány és az ügyeletes tiszt is inkább belefáradt és közömbös hangnemben beszéltek vele, és tették a szükséges intézkedéseket a többi feladat végrehajtása mellett.

A panaszos élettársa azért jelent meg a B.-i Rendőrkapitányság épületben, mert ügyeletes tiszt felhívta, hogy személyesen jelenjen meg annak érdekében, hogy részletesen elmondja, miért kért rendőri segítséget, illetve – az elsődleges információk szerinti – bántalmazás ügyében tisztázni tudják, hogy feljelentéssel kíván-e élni, vagy ideiglenes megelőző távoltartás lehetősége fennáll-e. A cselekmény miatti lehetőségeiről részletesebben a még épületben tartózkodó r. őrnagy bűnügyi osztályvezetővel egyeztetett a férfi. A panaszos élettársa egyébként a rendőrkapitányság épületében csak a bűnügyi osztályvezető irodájában, illetve a parkolóban tartózkodott; sem az ügyeleti helyiség, sem az előállító helyiség közelében nem tartózkodhatott, az előállítóval nem érintkezhetett, a vele történő intézkedést nem hallhatta, az iratokba nem láthatott bele. A panaszos élettársa az ügybe abszolút nem akart belefolyani, nem akart beszélni és találkozni sem a panaszossal. Elmondta, hogy neki inkább kellemetlen a helyzet. Láthatóan zavart volt a férfi, és csak az eljárás menetéről érdeklődött, hogy neki milyen kötelezettségei vannak, mire számítson. Az ügyeletes tiszt őt is tájékoztatta arról, hogy a panaszost a személyazonosság megállapítása és szabálysértés továbbfolytatása miatt állították elő, és amint elkészülnek az iratok, szabadon bocsátják. A rendőr javasolta a férfinak, hogy „talán érdemesebb lenne éjszakára egy barátjához elmennie a további problémák elkerülése érdekében”.

III.

A panaszos sérelmezte beadványában a vele szemben magánlakásban és azt követően a rendőrség épületében foganatosított rendőri intézkedéseket és azok részrehajló voltát, annak során a rendőrök szolgálati fellépésének módját, az intézkedés keretében történő igazoltatást, továbbá az előállítást, annak egyes körülményeit, a kényszerítő eszközök alkalmazását; a hozzátartozó akarata ellenére való kiértesítését, továbbá az előállított jogokról való tájékoztatás elmulasztását, végül a rendőri intézkedés hangnemét.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a rendőri intézkedés időpontjában hatályban levő törvény, a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. §-ának (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, valamint az abból levezethető egészséghez való jogát, az 55. § (1) bekezdése szerinti személyes szabadsághoz, az 59. §-ának (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez, és magánlakás sérthetetlenségéhez való jogát. A Testület továbbá a panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben vizsgálta az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmának kérdését is.

1) A Testület elsőként vizsgálta, hogy a panaszossal szemben a rendőrségre érkezett állampolgári bejelentés alapján a rendőri fellépés jogszerűen történt-e a panaszos által lakott magánlakásban.

Az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése meghatározza, hogy a rendőrség feladata – többek között – a közbiztonság és a közrend védelme. Az 1. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében a rendőrség az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési [...] feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését. A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A rendőr intézkedési kötelezettségével összefüggésben az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Az intézkedési kötelezettségről továbbá a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

Az Rtv. 39. §-a tartalmazza továbbá a magánlakásban való intézkedésre vonatkozó szabályozást. Ennek (1) bekezdése szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve a törvényben felsorolt esetekben.

A panaszbeadvány szerint a panaszos nem tudta, hogy léptek be a rendőrök a házba. A fűtanú úgy nyilatkozott, hogy a panaszos a telefonbeszélgetés során mondta azt, hogy kívülről nyílik az ajtó, és ő csak annyit hallott, amint egy férfi azt mondja: „asszonyom, igazolja magát”.

A rendőrségi dokumentumok – jelentések és rádióforgalmazási anyag – szerint viszont a rendőri fellépés ténybeli alapját az szolgáltatta, hogy a P. Rendőrőrsre telefonon bejelentés érkezett a panaszos élettársától, miszerint a panaszos ittas állapotban veszekszik, a bejelentőt kézzel meg is ütötte, majd a veszekedés tovább folytatódott. A bejelentés alapján az őrügyeletes utasította a rendőröket, hogy jelenjenek meg a helyszínen és tájékozódjanak. A jelentések szerint a helyszínen a bejelentő fogadta a rendőröket, ő engedte be őket az ingatlanba.

A Testület megítélése szerint a telefonos bejelentés alapján a rendőrök a közrend, közbiztonság védelme érdekében jogosultak és egyben kötelesek is voltak intézkedni. **A rendőrség által hivatkozott adatok megfelelő alapot nyújtottak az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettségre, a feltételezett jogellenes cselekmény gyanúját keltő cselekmény miatti rendőri fellépésre. Tekintettel továbbá arra, hogy a lakásban**

életvitelszerűen lakó személy maga bocsátotta be a rendőröket, a magánlakásban intézkedés is jogszerűen történt, azzal jogszerűen korlátozták a szintén ott lakó panaszos magánlakás sérthetlenségéhez való alkotmányos jogát.

2) A panaszos sérelmezte beadványában, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök a B.-i Rendőrkapitányságról érkeztek, ahol az élettársa fegyveres biztonsági őrként dolgozik. Ezért már az intézkedés kezdetén pesti rendőröket kért, illetve sérelmezte, hogy nem másik rendőrkapitányságra állítják elő. Feltételezése szerint a rendőrök részrehajlóan intézkedtek.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése előírja, hogy a rendőr a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül köteles intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni, illetve a rendőri fellépés az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A rendőri jelentések egybehangzók abban a tekintetben, hogy a helyszínre kikerülő rendőrök nem ismerték a panaszos élettársát korábban. A rendőrségi rádióforgalmazás anyaga is azt tanúsítja, hogy a járőrök nem ismerték korábban a bejelentőt, és a r. főtörzszászlós kérdezett rá a B.-i Rendőrkapitányság ügyeletesénél, hogy valóban dolgozik-e az épületben olyan nevű személy.

A telefonos bejelentés nyomán arra utasították a rendőröket, hogy menjenek a helyszínre. Továbbá a B.-i Rendőrkapitányság ügyeletes volt az, aki a járőröket utasította, hogy az előállítást a rendőrkapitányság épületébe fogatosítsák.

A Testület a rendelkezésre álló – egyöntetű – információk alapján úgy ítélte meg, hogy nem merült fel olyan körülmény, amely a pártatlanság tekintetében legitim kételyt ébresztett volna. Tekintettel pedig arra, hogy a bejelentés körülményeit minél gyorsabban tisztázni, a szükséges eljárási cselekményeket is fogatosítani kellett, a rendőrök nem is tekinthettek volna el az elsődleges intézkedés megtételétől, a személyazonosság megállapításától, illetve az igazoltatástól.

A Testület álláspontja szerint a panaszossal szembeni intézkedések során nem merült fel ésszerű kétely az intézkedés részrehajlás-mentességével összefüggésben, így a rendőrségi eljárás nem ütközött az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmába.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek. A Testület ezzel összefüggésben az alábbiakat állapította meg.

A rendőr szolgálati fellépésére és azonosíthatóságára vonatkozó szabályokat az Rtv. 20. §-a tartalmazza, amelyeket a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészít ki az „udvariassági” szabályok megállapításával.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A Szolgálati Szabályzat 4. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha annak eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja, kivéve, ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (ez esetben azt az intézkedést követően kell megtenni).

A Testület a felvilágosítást kérő levélben kifejezetten kérte, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök nyilatkozzanak a szolgálati fellépés módja és az azonosításra vonatkozó kötelezettségek megtartása tekintetében. Ennek ellenére a panaszossal szemben intézkedő r. főtörzszászlós jelentésében nem tért ki, hogyan tett eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségének, csak azt nyilatkozta, hogy szolgálatuk ellátása során rajtuk volt a láthatósági mellény – a névkitűzővel és a szolgálati jelvénnel, az öltözködési szabályzatnak megfelelően. A r. őrmester jelentése azt tartalmazza, hogy közölték nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket, illetőleg azt, hogy a férfi segítséget kért tőlük, ezért azzal kapcsolatban szeretnék a panaszost az esetről meghallgatni. A fültanú nyilatkozatában az szerepel, hogy hallotta, amint a panaszos felhívja a belépő férfit maga igazolására. Arról nem számolt be, hogy a férfi elmondta volna adatait, csak annyit hallott, hogy azt mondja, a panaszos ellenszegül a rendőri intézkedésnek.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök az intézkedés kezdetén eleget tettek-e az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, ezért e tekintetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a belépő rendőr igazolásra szólította fel. A panasz ezen részével összefüggésben a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrségi dokumentumok az igazoltatás okaként a hivatkozott törvényhely 1. fordulatát (közrend, közbiztonság védelme) jelölték meg.

A Testület – az állásfoglalás III. rész 1) pontjában írtakkal összhangban – úgy ítélte meg, hogy a rendőrök indokoltan próbálták a panaszost igazoltatni, a bejelentés körülményeinek tisztázása – és esetleg szükséges egyéb cselekmények elvégzése – érdekében.

A Testület megállapítása szerint a panaszos igazoltatásra való felszólítása jogszerűen és megfelelő indok alapján történt, ami nem sértette a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

5) A panaszos sérelmezte a kényszerítő eszköz alkalmazást is, nevezetesen, hogy az egyik rendőr az arcát két oldalról összeszorítva megfogta és kiabált vele. Később pedig megfogták és a rendőrségi gépkocsiba ültették. A szolgálati gépkocsiban kezeit hátra helyzetbe bilincseltek, ami miatt fáj a keze. Sérülésről ugyanakkor nem számolt be, és látelleletet sem vetetett.

a) A rendőrök nem tettek nyilatkozatot arról, hogy bármelyikük a panaszost arcánál fogta volna meg. A tanú pedig, mivel csak a telefonon keresztül hallhatta az intézkedést, szintén nem tudott érdemben nyilatkozni ebben a kérdésben.

A Testület a panasz ezen része tekintetében az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a panaszos testi épséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható.

b) Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – az intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 58. §-ának (2) bekezdése meghatározza, hogy mit kell a kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek tekinteni: azt a célzatos, fizikai erő kifejtéssel járó tevékenységet, amely a rendőrt jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet, testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal akadályozza, hogy a rendőr valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést foganatosítson. A Szolgálati Szabályzat 59. §-ának (1) bekezdése értelmében továbbá testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

A bilincs alkalmazásának eseteit az Rtv. 48. §-a sorolja fel, amely szerint a rendőr a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére bilincset alkalmazhat. A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 60. §-a részletezi. Annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit: bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt, aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, vagy aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget. A Szolgálati Szabályzat 60. §-ának (6) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint továbbá a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, az 57. § (1) bekezdésében rögzíti, hogy a rendőr szolgálata jogszerű teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható. A (2) bekezdés szerint a rendőr a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, és a testi épséget csak a legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti. A kényszerítő eszköz alkalmazását a Szolgálati Szabályzat említett 57. §-ának (3) bekezdése alapján jól hallhatóan, közérthetően és határozott módon meg kell előznie a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, illetve az arra vonatkozó figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének garanciális előírása továbbá, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A rendőrségi iratok (az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés, a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele) szerint a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a szerinti testi kényszert alkalmaztak. A panaszos karját megfogták, majd – miután ki akarta szabadítani magát – a másik kezét is megfogták. Az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján (ellenszegülés megtörése érdekében) továbbá 2011. július 11-én 22 óra 35 perctől 23 óra 20 percig kezeit megbilincseltek, amelynek során a panaszosnak sérülése nem keletkezett. A kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben ugyanakkor nem jelölték meg, hogy előre vagy hátra helyzetben történt a bilincs alkalmazása. A r. őrmester jelentésében ugyanakkor azt nyilatkozta, hogy előre helyzetben történt a bilincselés.

Valamennyi rendőrségi dokumentum arról számol be, hogy a panaszos aktívan is ellenállt a rendőri intézkedésnek, és testi kényszerrel nem tudták megtörni az ellenállását. Az ügyeletes tiszt is arról számolt be, hogy telefonon azt az utasítást adta a rendőröknek, miszerint a panaszost bilincselve állítsák elő a rendőrkapitányságra.

A Testület a bizonyítékokat mérlegelve a rendőrség állítását tartotta meggyőzőbbnek, ezért megállapította, hogy a testi kényszer és a bilincs alkalmazására indokoltan került sor, amellyel jogszerűen korlátozták a panaszos személyi szabadsághoz és emberi méltósághoz való jogát. A kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés hiányos dokumentációja miatt ugyanakkor a Testület megállapítja a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét.

6) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának indokoltságát és annak egyes körülményeit.

a) Az Rtv. 33. §-ának (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az elfogás és az előállítás okait.

Az előállítás okaként minden rendőrségi dokumentumban (az annak végrehajtásáról szóló jelentésben, az utóbb készített valamennyi rendőri jelentésben, valamint a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levelében) az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontját, illetve f) pontjának 1. fordulatát jelölték meg. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát

hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja, illetve azt a személy is, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja.

Az Rtv. 29. §-ának (4) bekezdése szerint továbbá az igazoltatott a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható. Ilyen esetben a 29. § (5) bekezdése szerint az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

A panaszbeadvány szerint a panaszos magával vitte táskáját, amelyben iratai is voltak, úgy ment le a ház szuterén részébe. A panaszos állítása szerint – miután az intézkedő rendőr azt mondta, hogy „ellenszegül az intézkedésnek”, illetve közölte, hogy előállítják – odaadta volna iratait, azonban akkor már kivitték a házból és a szolgálati gépkocsiba ültették. A tanú a panasz ezen része tekintetében érdemben nyilatkozni nem tudott, mert időközben a vonal megszakadt.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben az szerepel, hogy a rendőrök több ízben felszólították a panaszost személyi igazolványa átadására, adatai bemondására, azonban nem tett eleget annak. Később pedig a szuterént el akarta hagyni, ezért testi kényszer alkalmazásával kellett visszatartani. Az intézkedő rendőrök jelentéseikben lényegileg ugyanerről nyilatkoztak. Az ügyeletes tiszt jelentésében is az szerepel, hogy a r. főőrzsászlós a helyszínről telefonon elmondta, hogy a panaszos nem akarja alávetni magát az intézkedésnek, érezhetően ittas állapotban ordibált velük, agresszívan viselkedett, folyamatosan telefonál. A telefonbeszélgetés során többször vissza kellett kérdeznie, mert úgy üvöltözött és szitkozódott a panaszos, hogy nem értette a telefonba mondottakat. Ezért utasította a rendőröket arra, hogy ha a figyelmeztetés ellenére sem hajlandó igazolni magát a panaszos és ellenszegül, akkor állítsák elő a rendőrkapitányságra a további intézkedések megtétele végett. A rendőrök a panaszost a táskájával együtt állították elő a rendőrkapitányságra.

aa) A Testület utal arra, hogy az Rtv. szóhasználata alapján az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdésében taxatív felsorolt esetekben az intézkedő rendőrnek mérlegelési lehetősége van az előállítás végrehajtása tekintetében.

A Szolgálati Szabályzat 43. §-a továbbá az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontjával összefüggésben úgy rendelkezik, hogy az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását akkor kell mellőzni, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor. Az előállítás ezen okból továbbá akkor is mellőzhető, ha az igazoltatott személy személyazonossága más, egyszerűbb módon tisztázható.

A Testület kétféle szempontból is vizsgálta az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti előállítási okot a konkrét esetben.

Egyrészt vizsgálta az személyi szabadságot korlátozó intézkedés arányosságának kérdését. Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Jelen esetben azt kellett vizsgálni, hogy a rendőrök dönthettek-e úgy, hogy a szabadságelvonnással járó

intézkedés helyett elfogadják, hogy a panaszos mégis megmutatja az iratait. A Testületnek ehhez azt a kérdést kellett tisztáznia, hogy a panaszos a helyszínen mutatott-e hajlandóságot arra, hogy személyazonosító okmányát átadja. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Testület nem tudta feloldani az ellentmondást ebben a tekintetben: a panaszbeadvány szerint a panaszos táskájáért akart nyúlni, hogy igazolványát átadja, míg a rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos megtagadta személyazonossága igazolását, illetve csak máshonnan érkező rendőröknek lett volna hajlandó azonosítani magát. **A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott állást foglalni az intézkedés arányossága tekintetében.**

Másrészt viszont a Testület a rendőrség részéről rendelkezésre bocsátott iratok alapján megállapította, hogy a panaszossal szemben kényszerítő eszközt (testi kényszert) alkalmaztak. És – bár a Testületnek nem állt rendelkezésére magának a telefonos bejelentésnek a hanganyaga, illetve későbbi dokumentum arra vonatkozóan, hogy a bejelentő nyilatkozott-e és hogyan arról, hogy a panaszos büntetőjogi felelősségre vonását kívánja – a rendőrségi dokumentumokból az is kiderül, hogy a kézzel történő megütés miatt bűncselekmény elkövetésének gyanúja is felmerülhetett az adott esetben. A panaszos előállításától ezért nem lehetett eltekinteni.

ab) Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata szerinti előállítási okkal kapcsolatban a Testület előre bocsátja, hogy az annak alapjául szolgáló szabálysértési felelősség vizsgálata nem tartozik hatáskörébe. Egyúttal utal gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (jelen esetben pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga. Ezért a Testület ilyen esetben azt vizsgálja, hogy az előállításhoz szükséges mértékű gyanú (mely nyilvánvalóan nem kell, hogy elérje a büntetőeljárás vagy a szabálysértési eljárás megindításához szükséges „alapos gyanú” szintjét) az előállítás megkezdésekor fennállt-e.

A Testületnek a konkrét ügyben elsősorban arra kellett választ adnia, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján felmerülhetett-e bármilyen szabálysértésnek – az intézkedéshez szükséges mértékű – gyanúja a panaszossal szemben.

A Testület ezzel összefüggésben az alábbi jogszabályi rendelkezésekre mutat rá. Az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható”. A 19. § (2) bekezdése szerint továbbá a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Az Szabs. r. 27. §-ának (1) bekezdése értelmében a személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése szabálysértését valósítja meg az, aki

személyazonosítására alkalmas okmányával kapcsolatos kötelezettségét megszegi, az igazoltatásra feljogosított személy felszólítására személyi adatainak bemondását, illetőleg az okmány átadását megtagadja, vagy az említett adatokra vonatkozólag az intézkedés során valótlan állít. A Szabs. r. 40/A. §-ának (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése tényállását valósítja meg az, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik.

Jelen esetben a rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos a többszöri rendőri felszólítás ellenére nem igazolta magát, és ellenszegült a rendőri intézkedésnek. Az intézkedő rendőrök álláspontja szerint a panaszos magatartása egyértelműen felvetette a szabálysértés megalapozott gyanúját. A r. főörzsászlós a két szabálysértés – a Szabs. r. 27. §-a szerinti személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése, illetve a Szabs. r. 40/A.§-a szerinti jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése – miatt feljelentést tett, amely alapján a szabálysértési hatóság a panaszost első fokon elmarasztalta. (A Testület a szabálysértési eljárás további sorsáról nem rendelkezik információval.)

Az eset tényállásából egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos a rendőrség intézkedésének ellenszegült, a rendőrökkel nem volt hajlandó együttműködni. A rendőrségi jelentések szerint – és a panaszos nyilatkozata is végső soron ezt támasztja alá – a panaszos más rendőröket szeretett volna a helyszínre kérni, akik – szerinte – nem elfogultak. Ugyanakkor nem merülhetett fel olyan ok, ami miatt a panaszos az intézkedés jogszerűségét kétségbe vonja, ezért a rendőri intézkedésnek nem szegülhetett volna ellen, a rendőri felszólításnak pedig köteles lett volna eleget tenni. A rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a rendőrök több alkalommal próbálták a panaszost megkérni és jobb belátásra bírni arra nézve, hogy a jogsértő magatartással hagyjon fel. Ezután több alkalommal felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy intézkedni fognak vele szemben, végül „a törvény nevében!” felszólítással is nyomatékosították, hogy magatartásával hagyjon fel, mert különben intézkedni fognak vele szemben. A panaszos ezeket a felszólításokat figyelmen kívül hagyta, illetve egyértelműen kijelentette, hogy a magatartásával nem hagy fel és az előírásokat nem teljesíti.

A Testület az ügy összes körülményének gondos mérlegelése alapján a rendőrség állítását fogadta el: a panaszos előállítása a panaszos ezen magatartására (tehát a rendőri felszólítással és intézkedéssel szembeni határozott ellenszegülésére) vezethető vissza, ezért az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontja 1. fordulata alapján jogszerű volt az intézkedés.

Összegezve pedig a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos előállítása mindkét hivatkozott ok alapján jogszerűen és indokoltan történt, ami miatt a rendőrség jogszerűen korlátozta a panaszos személyi szabadsághoz való jogát.

b) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának időtartamát is. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy érdemi cselekmény nem történt, kihallgatására sem került sor.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése azt tartalmazza, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

Jelen ügyben a panaszos előállítása 2011. július 11-én 22 óra 35 perctől 2011. július 12-én 1 óra 35 percig tartott. A rendőrségi dokumentumok tanúsága szerint az előállítás 3 óras időtartamából a panaszos

A panaszos előállítása 2011. július 11-én 22 óra 35 perctől július 12-én 1 óra 35 percig tartott, amely időtartamból a rendőrkapitányság épületében 2 óra 22 percet töltött. (Az ügyeletes tiszt jelentésében a szabadon bocsátás időpontját tévesen 1 óra 55 percben jelölte meg, ezért szerinte 2 óra 40 percet volt a panaszos az épületben, azonban a többi dokumentum alapján ténylegesen rövidebb volt az időtartam.) Ezen időtartam alatt foganatosították a csomagátvizsgálást, illetve elkészítették a letéti jegyzőkönyvet, és az előállítással kapcsolatos valamennyi iratot. Az ügyeletes tiszt úgy nyilatkozott, hogy magának a letéti jegyzőkönyvnek az elkészítése a panaszos magatartása miatt kb. 45 percig tartott, illetve a panaszos többször is kikéredzkedett a mosdóba. A Testület a rendőrségi nyilatkozatok – és a panaszbeadványban írtak – alapján elképzelhetőnek tartja, hogy a panaszos valóban nem volt együttműködő a rendőrkapitányság épületében, ezért tarthatott tovább a szükséges cselekmények elvégzése.

A Testület a vizsgálata során megismert körülményeket úgy mérlegelte, hogy az előállítás időtartama az intézkedések elvégzéséhez szükséges ideig tartott, ezért jogszerűen korlátozta a rendőrség a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

c) A panaszos sérelmezte, hogy egy trikóban és rövidnadrágban állították elő a rendőrkapitányságra, és az épületben jelezte, hogy fázik, de a rendőrök nem tettek semmit az érdekében. Később a panaszos megbetegedett emiatt.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. Az 18. § (2) bekezdésének első mondata pedig kimondja, hogy a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkehető egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról.

Az intézkedésben érintett valamennyi rendőr úgy nyilatkozott, hogy a panaszos nem volt alulöltözött, hanem az évszaknak megfelelő ruházat volt rajta. Az intézkedő r. őrmester jelentésében továbbá az szerepel, hogy a panaszos a házból magával vitt egy fekete színű kabátot az előállítása során, de nem kérte a rendőröket arra, hogy mást is magával vihessen. Az ügyeletes tiszt jelentése is azt tartalmazza, hogy úgy emlékszik, hogy volt a panaszosnál egy felsőruházat pluszban, illetve a panaszos jelezte, hogy fázik, ezért bezáratta az előállító helyiség ablakát. Takarót, meleg ruházatot – mivel az a rendőrkapitányságon nincs – nem tudtak adni. A tanú a panasz ezen része tekintetében nem nyilatkozott.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a kérdésben, ezért a panaszos egészséghez való jogának megsértése nem volt megállapítható.

d) A panaszbeadvány szerint a rendőrkapitányság épületében a panaszos kérte, hogy mondják meg, milyen indokból tartják fogva, mikor tud hazamenni. Előadása szerint továbbá nem tájékoztatták őt előállított jogairól sem.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell. A Szolgálati Szabályzat 51. §-ának (3) bekezdése szerint továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított [elővezetett, visszatartott] személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót kiadták, illetve a panaszos az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban – a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-ának (8)-(9) bekezdése, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján – a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta. Az előállítási nyilatkozatokról szóló feljegyzés szerint a panaszos az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatót írásban megkapta. A panaszos továbbá az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban – a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-ának (8)-(9) bekezdése, illetve a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján – a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót átvette. A nyilatkozat aláírását a panaszos megtagadta, de azt hatósági tanú nem igazolta.

A r. őrmester ezen kérdés tekintetében nem nyilatkozott, a r. főörzsászlós jelentése pedig csak azt tartalmazza, hogy az előállító helyiségbe helyezés során a szabályzatnak megfelelően jártak el. Az ügyeletes tiszt arról számolt be, hogy maga tájékoztatta szóban a panaszost az előállítás okáról, az elhelyezéskor pedig arra hívta fel a figyelmét, hogy mind a folyosón, mind az előállító helyiségben ki van függesztve a tájékoztató. Az előállítási nyilatkozat aláírását a panaszos megtagadta.

A Testület a bizonyítékok között fennálló ellentmondást nem tudta feloldani, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy minden olyan esetben, amikor a rendőri intézkedés elszenvedője megtagadja valamely nyilatkozat vagy dokumentum aláírását, célszerű, ha hatósági tanú igazolja annak tényét.

7) A panaszos sérelmezte beadványában, hogy egyrészt az előállításról nem tudta értesíteni ügyvédjét, később pedig a rendőrök azt mondták neki, hogy értesítik egy hozzátartozóját, aki majd hazaviszi. A panaszos nem akarta, hogy édesanyját értesítsék, mégis megtették, és azt akarták, hogy a panaszos az arról szóló nyomtatványt is aláírja.

Az értesítésekkel összefüggésben a Testület utal az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdésére, melynek értelmében a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. A 18. § (3) bekezdése értelmében ugyanakkor a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos hozzátartozója kiértesítését kérte (édesanyja neve és telefonszáma szerepel a dokumentumon). Az előállítás időtartamáról

szóló igazoláson a hozzátartozó kiértésítése rovatnál a „kéri” választ jelölték meg, illetve az iratra kézzel ráírták, hogy 0 óra 30 perckor értesítették a panaszos édesanyját. A panaszossal szemben intézkedő rendőrök utóbb készített jelentése közül a r. őrmesteré azt tartalmazza, hogy az ügyeletes tiszt kérdésére a panaszos az édesanyját jelölte meg, hogy értesítsék, aminek eleget tettek. Az ügyeletes tiszt ebben a kérdésben azt az információt adta, hogy a panaszos először azt kérte, hogy ügyvédjét értesítsék, de elérhetőségeit nem akarta megmondani, mert maga akart telefonálni, amire azonban akkor már nem volt lehetősége. Később pedig az édesanyját jelölte meg, mint értesítendő személyt. Az ügyeletes tiszt ezért felhívta telefonon a panaszos hozzátartozóját, aki a panaszosért ment taxival.

A Testület megállapította, hogy a rendőrség ebben a tekintetben jogsértést követett el, mivel az idézett törvényszöveg rendelkezéséből egyértelműen az következik, hogy – az Rtv. 97. §-a h) pontja szerinti – fogvatartott részére személyesen kell biztosítani azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, akkor terheli az értesítési kötelezettség a rendőrséget.

A Testület a rendőrség mulasztása miatt megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának csekély fokú sérelmét.

8) A panaszbeadvány szerint a panaszos kérte, hogy vegyenek véralkohol vagy vizeletmintát, annak érdekében, hogy bizonyíthassa, nem részeg. Csak fáradtnak érezte magát és kétségbeesett volt a vele történtek miatt.

A tanú nyilatkozata szerint a panaszos leheletén és járásán nem volt észlelhető, hogy ivott volna, csak azt, hogy kimerült, fáradt és kétségbeesett.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben azt rögzítették, hogy a panaszos magatartása változó volt, több alkalommal volt indulatos, valamint maga a panaszos közölte a rendőrökkel, hogy az este folyamán konyakot fogyasztott. A helyszínen intézkedő r. főtörzszászlós jelentésében arról számolt be, hogy a panaszos leheletén érezni lehetett az alkoholszagot, illetve a panaszos elismerte, hogy konyakot fogyasztott. Mindkét, helyszínen intézkedő rendőr továbbá a panaszos indulatos magatartásáról, kiabálásáról számolt be jelentésében. Az ügyeletes tiszt jelentése egyrészt azt tartalmazza, hogy már a helyszínről a r. főtörzsőrmester arról számolt be, hogy a panaszos érezhetően ittas állapotban ordibált velük, és agresszív magatartást tanúsított. Másrészt pedig előadta, hogy valamennyi, a panaszossal szemben intézkedő rendőr felé egyértelműen mutatkozott a panaszos leheletén, beszédén, mozgásán, viselkedésén az alkoholfogyasztás ténye, amit a panaszos is többször említett. A panaszossal szembeni intézkedés ugyanakkor nem indokolta a mintavételt.

A panaszos ezen sérelme kapcsán a Testület az alábbiakat tartja szükségesnek ismertetni. Az Rtv. két helyen rendelkezik a mintavételről. Egyrészt a közlekedésrendészeti intézkedést szabályozó 44. §-ának (1) bekezdés c) pontja mondja ki, hogy a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a jármű vezetőjét [...] a rendszeresített eszközzel, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és mütétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti.

Másrészt az Rtv. az előállítási okok között szerepelteti a mintavételt: 33. §-ának (2) bekezdés c) pontja ugyanis kimondja, hogy a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

Jelen panaszügyben egyik rendelkezés alkalmazásának sem volt helye. Az Rtv. ugyanakkor nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján a panaszost vizeletminta adására lehetett volna kötelezni. (Cselekménye nem valósított meg közlekedési szabálysértést vagy bűncselekményt, illetve garázdaságot sem, amelyek bizonyítása során nélkülözhetetlen lett volna az ittasság ellenőrzése, illetve a mintavétel.)

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos által sérelmezett rendőri mulasztás miatt nem sérült a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

9) A panaszos ugyan kifejezetten nem sérelmezte beadványában a panaszjogról való való tájékoztatás megfelelőségét, mert azzal kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazoláson szerepelt a Testület elérhetősége, ami alapján panaszt tett, azonban a rendőrség tájékoztatása alapján a Testület az alábbi megjegyzést teszi.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján köteles a rendőr az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés nem tartalmaz információt a panaszjogról való kioktatás megtörténte tekintetében. A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele szerint az ügyeletes tiszt felvilágosította a panaszost a panasztételi lehetőségeiről. Az előállítással kapcsolatos nyilatkozatokról szóló feljegyzés szerint – aminek aláírását a panaszos megtagadta – a panaszos az Rtv. 92-93. §-a szerinti tájékoztatást szóban megkapta. Az ügyeletes tiszt jelentésében pedig azt nyilatkozta, hogy szóban közölte a panaszossal, hogy „ezen jogairól a tájékoztató ki van függesztve az előállító helyiségben”, valamint az általa „kiállított igazolási lap alján fel van tüntetve a panaszának előterjesztésére nyújtott lehetőség. Ezenkívül az igazolás megfelelő részén írásban jelezve van, hogy az előállítással szemben panasszal él.” Az előállítás időtartamáról szóló igazoláson a Testület elérhetősége szerepel, határidő megjelölése nélkül.

A Testület felhívja a rendőrség figyelmét arra, hogy önmagában a Testület elérhetőségére utalás – egy sorban más jogvédő szervezettel – anélkül, hogy a jogorvoslat benyújtásának határidejét megjelölnék, nem tekinthető a panaszhoz való jog lehetőségéről történő tájékoztatásnak.

10) A panaszos sérelmezte beadványában az intézkedő rendőrök viselkedését, hangnemét: azt, hogy megjegyzéseket tettek rá a csomagja átvizsgálása során, mosdóhasználatkor, és fogvatartása ideje alatt.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, és erkölcsi iránymutatásul szolgálnak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Az intézkedő rendőrök nyilatkozata egybehangzó volt abban a tekintetben, hogy határozott, de nyugodt hangnemben beszéltek a panaszossal, és éppen a panaszos volt indulatos, agresszív. Az ügyeletes tiszt is azt nyilatkozta, hogy nem beszéltek sértő módon vele, de amikor megtagadta az együttműködést a panaszos, akkor erélyesebben kellett vele szemben fellépni.

A Testület a rendelkezésére álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az intézkedő rendőrök viselkedése és hangneme tekintetében, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem volt megállapítható.

11) A panaszos azon kérésének, hogy a Testület térítse meg a felmerült taxiköltséget, a Testület nem tud eleget tenni.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. A Testületnek az idézett, hatáskörét megalapozó jogszabályi előírás alapján nincs lehetősége arra, hogy érdemben döntsön erről a kérdésről.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszossal szemben a magánlakásban és azt követően a rendőrség épületében történt rendőri intézkedések nem voltak részrehajlók; a panaszos igazoltatása, előállítása, annak során a kényszerítő eszköz alkalmazások jogszerűek és indokoltak voltak. A rendőrök azonosításra vonatkozó kötelezettségének, továbbá a panaszos előállított jogokról való tájékoztatásának megfelelő megtörténte, valamint az előállítás körülményei során a panaszos megfelelő öltözetének biztosítása, illetőleg a panaszossal szemben tanúsított hangnem tekintetében jogsérelem nem volt megállapítható. A kényszerítő eszköz alkalmazási módja megfelelő dokumentálásának hiánya, illetve a hozzátartozó kiértesítése tekintetében a Testület ugyanakkor a tisztességes eljáráshoz való jog csekély fokú sérelmét állapította meg. Az alapjogi sérelem ugyanakkor nem érte el azt a szintet, amely a súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalást megalapozza, ezért az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2012. február 15.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET